

Ostend Declaration

Deklarácia z Ostende

Európske kruhy z oblasti morského a námorného výskumu sú pripravené poskytovať poznatky, služby a podporu Európskej únii a jej členským a pridruženým štátom, uvedomujúc si, že

„moria a oceány sú jednou z veľkých výziev 21. storočia“.

Týmto prístupom uznávame:

- dôležitú úlohu oceánov v zemských aj klimatických systémoch,
- význam pobreží, morí a oceánov a ich ekosystémov pre naše zdravie a dobré životné podmienky,
- narastajúce vplyvy globálnej zmeny životného prostredia na morské prostredie a významné spoločensko-hospodárske dôsledky týchto vplyvov,
- pretrvávajúcu potrebu základného výskumu s cieľom vyplniť veľké medzery v našich zásadných poznatkoch o pobreží, moriach a oceánoch,
- obrovské príležitosti na inovácie, trvalú tvorbu bohatstva a pracovných miest v nových a existujúcich námorných odvetviach, ako napríklad v oblasti akvakultúry, obnoviteľných zdrojov energie, morských biotechnológií a námornej dopravy,
- potrebu premietnuť toto poslanstvo do všetkých oblastí spoločnosti.

Ďalej zdôrazňujeme **zásadnú úlohu morských a námorných vied a technológií** pri poskytovaní poznatkov a znalostí o moriach a oceánoch a ich biodiverzite potrebných pre tvorbu nových príležitostí a technológií, ktoré prinesú podporu a pokrok do oblastí ako:

- tvorba pracovných miest prostredníctvom inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (Európa 2020),
- uplatňovanie integrovanej námornej politiky Európskej únie (2007), Európskeho výskumného priestoru (Zelená kniha EK o EVP, 2007) a iných politík, ako napríklad spoločnej politiky rybného hospodárstva,
- dobrý stav životného prostredia v našich morských vodách do roku 2020 (rámcová smernica o morskej stratégii) a
- súvisiace veľké výzvy týkajúce sa potravín, energií a zdravia, ako ich stanovuje Lundská deklarácia (2009).

Kruhy pôsobiace v oblasti morského a námorného výskumu uznávajú veľký pokrok, ktorý sa dosiahol v reakcii na deklarácie z Galway (2004) a Aberdeenu (2007), o čom svedčí prijatie integrovanej námornej politiky Európskej únie (2007), jej environmentálneho piliera – rámcovej smernice o morskej stratégii (2008) a Európskej stratégie pre morský a námorný výskum (2008), a v rámci svojho komplexného politického rámca sa zavazujú podporovať ďalší pokrok.

Riešenie rozsiahlej problematiky morí a oceánov

Na konferencii EurOCEAN 2010 sa stanovili prioritné výzvy morského a námorného výskumu a príležitosti v oblastiach, ako sú napríklad potraviny, globálna zmena životného prostredia, energie, morské biotechnológie, námorná doprava a námorné územné plánovanie vrátane mapovania morského dna. Konferencia vydala jednoznačné poslanstvo o spoločenských a hospodárskych prínosoch morí a oceánov pre Európu a o zásadnej úlohe výskumu a technológií pri riešení rozsiahlej problematiky morí a oceánov.

Európske kruhy z oblasti námorných vied a technológií sú pripravené riešiť túto výzvu v partnerstve s priemyselnou a verejnou sférou, vychádzajúc z existujúcich úspechov a iniciatív a vyzývajú Európsku úniu a jej členské a pridružené štáty, aby umožnili túto reakciu zabezpečením nasledujúcich proaktívnych a integračných opatrení:

1. Spoločná tvorba programov

Vypracovanie integračného rámca spojením prostriedkov európskych programov s prostriedkami členských štátov s cieľom riešiť rozsiahlu problematiku morí a oceánov vrátane identifikácie a zabezpečenia kľúčovej infraštruktúry na výskum morí. Vhodnú mieru integrácie predstavuje **iniciatíva spoločnej tvorby programov pre „zdravé a produktívne moria a oceány“** a Európska komisia s členskými štátmi by ju mali aktívne podporovať.

2. Európsky systém pozorovania oceánov

Podporovať vývoj skutočne integrovaného a udržateľne financovaného **„európskeho systému pozorovania oceánov“** s cieľom (i) vrátiť Európe vedúce postavenie v oblasti námorných vied a technológií, (ii) reagovať na spoločenské potreby podporou významných politických iniciatív, ako napríklad **integrovanej námornej politiky a rámcovej smernice o morskej stratégii** a (iii) podporovať európske príspevky ku globálnym systémom pozorovania. To možno dosiahnuť lepšou koordináciou možností jednotlivých štátov s príslušnými novými investíciami v spolupráci s príslušnými iniciatívami (napr. ESFRI, EMODNET, GMES) a so zapojením koncových používateľov.

3. Výskum pretavený do poznatkov

Vytvorenie vhodných mechanizmov na prehodnotenie súčasných programov a projektov morského a námorného výskumu s cieľom posilniť ich vplyv prostredníctvom (i) využívania výsledkov tohto výskumu a (ii) určenia existujúcich a vznikajúcich medzier. Podporu by mala poskytovať **zbierka správ a nálezov z vnútroštátnych a európskych projektov, programov a iniciatív morského a námorného výskumu**, ktorá by disponovala možnosťou archivácie, prekladu, analýzy, vykazovania a rozvíjania integrovaných vedomostných produktov, ktoré umožnia tvorbu politík, rozhodovanie, riadiace opatrenia, inovácie, vzdelávanie a informovanie verejnosti.

V záujme účinného riešenia rozsiahlej problematiky morí a oceánov je nevyhnutné určiť prioritu iniciatív a programov s cieľom posilniť nasledujúce oblasti:

- **Inovácie**

Poskytovať väčšiu podporu inováciám a komercializácii nových morských/námorných produktov, procesov, služieb a koncepcií za podpory stratégie Inovácia v Únii a Európa 2020,

Presadzovať opatrenia smerujúce k zvyšovaniu informovanosti vedeckých kruhov z oblasti výskumu mora o inovačnom potenciáli morských vied a príležitostiach ich využitia v spolupráci s odvetvami námornej techniky.

- **Odborná príprava a pracovný rozvoj**

Vytvoriť vhodné príležitosti na odbornú prípravu a mobilitu výskumníkov a technologov venujúcich sa moriam a zabezpečovať stabilné a atraktívne kariérne smerovanie s cieľom zaistiť vysokokvalifikovanú pracovnú silu potrebnú na podporu rozvíjajúceho sa morského a námorného odvetvia.

- **Medzinárodná spolupráca**

Vytvoriť mechanizmus na úrovni EÚ, ktorý bude strategicky posilňovať medzinárodnú spoluprácu (t. j. medzi európskymi konzorciami a partnermi z tretích krajín) v oblasti vedy a technológií s podporou pre iniciatívy zamerané na vytváranie sietí, prípravné fázy projektov a konkrétne opatrenia,

Posilniť dvojstrannú/viacstrannú spoluprácu s kľúčovými finančnými organizáciami, medzivládnyimi orgánmi a vedeckými inštitúciami venujúcimi sa morským/námorným vedám mimo Európy s cieľom prekonávať bariéry a prinášať uskutočniteľné riešenia pre spoločné financovanie príslušných medzinárodných výskumných programov a infraštruktúry.

Európske kruhy z oblasti morských a námorných vied sa zaväzujú zastávať svoju úlohu v partnerstve s priemyselnou a verejnou sférou a preklenúť priepasť medzi vedou a inováciami s cieľom podporovať trvalo udržateľný rozvoj.